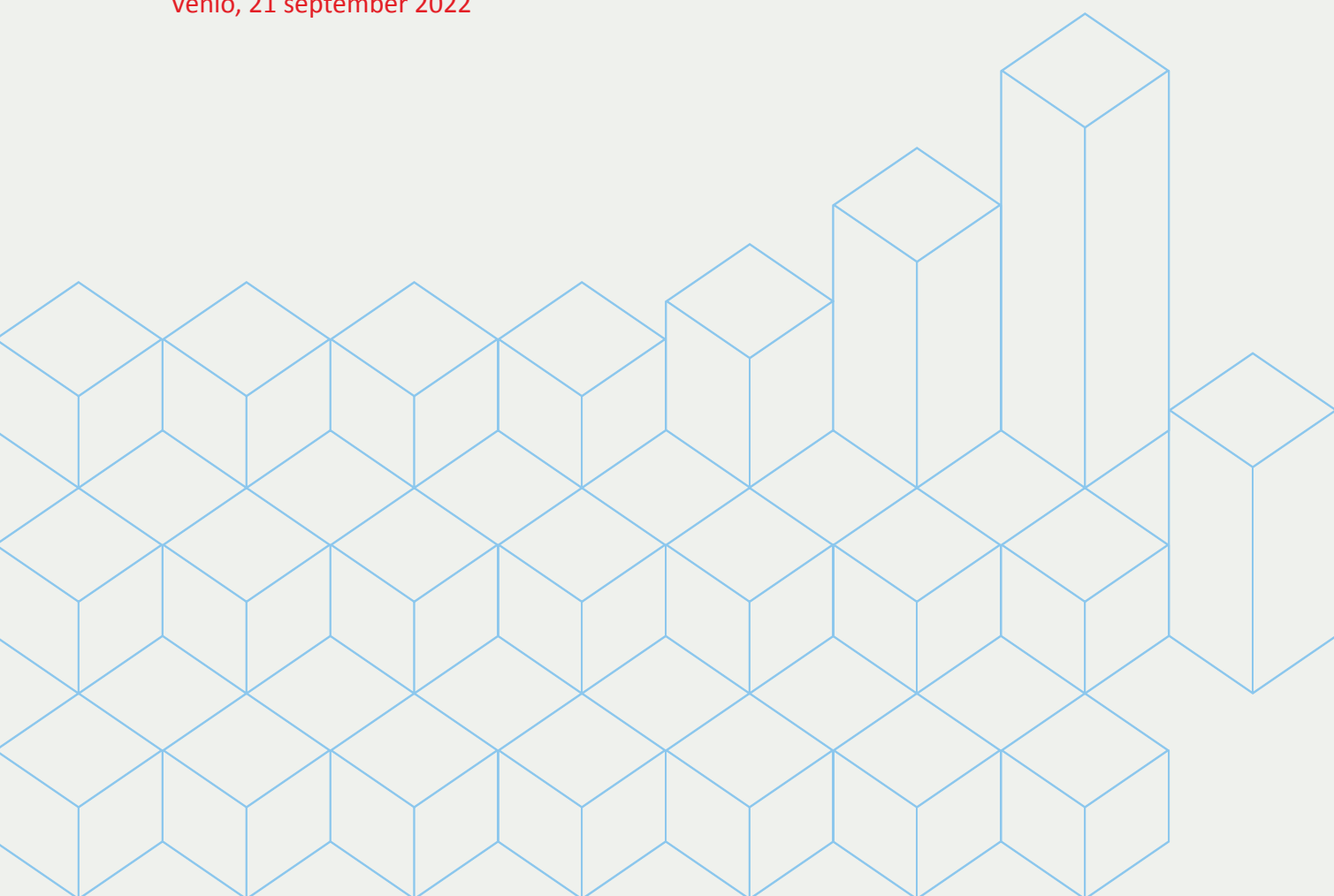

Burgerinitiatieven belicht

De werkwijzen van de gemeente
Venlo bij burgerinitiatieven.

Venlo, 21 september 2022

SECRETARIAAT REKENKAMER VENLO

Secretaris

Debbie Steens
d.steens@venlo.nl

Adres

Postbus 3434
5902 RK Venlo

Telefoonnummer

077 – 359 9642

Website

<https://www.venlo.nl/rekenkamer>

SAMENSTELLING REKENKAMER VENLO

Leden

Klaartje Peters, voorzitter
Jan-Willem van Giessen
Lars Heuvelmans
Johan de Kruijf
Raquel van de Put
Inge Simons

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	1
2. Achtergrond: burgerparticipatie in het lokaal bestuur	1
3. Aanpak van het onderzoek	3
4. Belangrijkste bevindingen	4
5. Aandachtspunten voor college en raad	5
6. Samengevat	7
7. Bestuurlijk wederhoor	8
8. Nawoord	10

1. INLEIDING

Aanleiding

Burgerparticipatie is een thema dat meer en meer aandacht krijgt in het lokaal bestuur. Gemeenten zoeken naar nieuwe manieren om inwoners bij het bestuur te betrekken. De tijd dat de overheid wist wat goed is voor de mensen is nu eenmaal definitief voorbij. De gemeente Venlo is in dit opzicht geen uitzondering. In 2012 boog een raads werkgroep in Venlo zich al over dit onderwerp en publiceerde de notitie 'Burgers aan zet' over lokale invulling van burgerparticipatie. In die jaren daarna volgden ook diverse beleidsdocumenten waarin aandacht was voor burgerparticipatie. Ook in het recente coalitieakkoord geeft het college aan te zoeken naar wegen om burgers actiever te betrekken bij vraagstukken in de samenleving.

Een bijzondere vorm van burgerparticipatie zijn ongevraagde burgerinitiatieven. Niet de gemeente die burgers bij het bestuur wil betrekken staat centraal, maar het gaat om burgers die zelf het initiatief nemen. Niet de overheid, maar de burger is dus leidend. Daarbij hebben burgers vaak op enig moment wel hulp nodig van de gemeente. Wat gebeurt er als ze daarvoor aankloppen bij de gemeente? Daar heeft de Rekenkamer Venlo onderzoek naar gedaan.

Waarom is dit onderzoek van belang voor gemeenteraad en gemeentebestuur van Venlo? De rekenkamer wil hen met dit rapport inzicht bieden in de praktijk van ongevraagde burgerinitiatieven in Venlo: welke plannen en projecten betreft het, welke ondersteuning hebben ze nodig, wat gebeurt er als ze contact zoeken met de gemeente, en waar leidt dit toe? Door deze vragen van een antwoord te voorzien, kunnen raad en college in gesprek gaan over de vraag hoe de gemeente zich beter kan voorbereiden op toekomstige initiatieven. Iedereen is immers gediend met actieve burgers die zelf een bijdrage willen leveren aan een betere en mooiere stad, en een gemeente die gericht kan ondersteunen bij de realisatie daarvan.

Onderzoeksvraag

De vraag die in dit onderzoek centraal heeft gestaan is als volgt:

Welke ongevraagde grotere burgerinitiatieven zijn in Venlo bij de gemeente voorgelegd, wat zijn de maatschappelijke effecten daarvan en hoe ervaren initiatiefnemers de besluitvormingsprocessen rondom burgerinitiatieven?

2. ACHTERGROND: BURGERPARTICIPATIE IN HET LOKAAL BESTUUR

De betrokkenheid van de burger bij overheidsbestuur en -beleid is aan verandering onderhevig. Vroeger was, eenvoudig gesteld, burgerparticipatie hoogstens het organiseren van inspraak op door de gemeente ontwikkeld beleid. Tegenwoordig komt het regelmatig voor dat burgers ook vooraf bij beleidsontwikkeling zijn betrokken en zelfs een actieve rol kunnen hebben bij het daadwerkelijk uitvoeren van beleid. Kenmerk van *burgerparticipatie* is dat de overheid (gemeente) iets tot stand wil brengen en daarbij op een of andere manier samenwerkt met burgers of partijen in de samenleving. Wanneer sprake is van een *burgerinitiatief*, ook wel overheidsparticipatie genoemd, dan is de rolverdeling omgekeerd. Het woord *burgerinitiatief* zegt het eigenlijk al: het zijn burgers die iets willen bereiken voor de samenleving en daarbij een beroep doen op de gemeente om mee te helpen dat idee te realiseren. Dat kan met door de gemeente gereguleerde processen zoals bij het SAM-fonds¹ van de gemeente Venlo, maar er zijn ook ongereguleerde en ongevraagde initiatieven.

¹ Zie bijlagen bij jaarrekening Venlo 2021, p. 34.

Burgerparticipatie	Gemeente wil of doet iets: (voorbeeld)
Inspraak	Bestemmingsplanprocedure Inspraakverordening 2010
Consultatie	Voorleggen ontwerp wetsvoorstellen
Co-productie	Mantelzorg
Co-creatie	Samen plan ontwikkelen
Right to challenge	Burger onderhoudt groenstrook
Burgerinitiatief/Overheidsparticipatie	Burger wil iets dat gemeente niet doet:
Gereguleerd	Verordening burgerinitiatief Buurtbudgetten/SAM-fonds Beleidsregel subsidieverlening activiteiten in de wijken (BIG-gelden)
Ongereguleerd	Vraag om medewerking gemeente

Figuur 1: Varianten van burgerparticipatie en burgerinitiatief

Juist daar gaat dit rekenkamerrapport over. In figuur 1 is een overzicht gegeven van verschillende verschijningsvormen van de begrippen burgerparticipatie en burgerinitiatief die in rekenkamerrapporten of andere bronnen voorkomen.²

Het is voor dit onderzoek van belang om burgerinitiatieven en de context waarin deze voorkomen goed af te bakenen. De gemeente zit bij een burgerinitiatief, ook als het gereguleerd is, nadrukkelijk in de wachtstand en gaat pas reageren wanneer er een vraag vanuit burgers komt. Verder is van belang dat een burgerinitiatief zich richt op een maatschappelijk belang en niet het individuele belang van een groep inwoners. Het aanleggen van een veld zonnepanelen door een bewonerscollectief vraagt wel handelingen door de gemeente in termen van vergunningen en bestemmingsplannen maar is geen zuiver burgerinitiatief, omdat de toegevoegde waarde daarvan in principe alleen bij de deelnemers in het bewonerscollectief terecht komt. De rekenkamer hanteert de volgende definitie van een burgerinitiatief³:

Een initiatief van één of een groep burgers om zelf deel te nemen en bij te dragen aan de realisatie van het verbeteren van de kwaliteit van de lokale samenleving, zonder oogmerk van privaat gewin.

Burgerinitiatieven volgens deze definitie beogen effect op de samenleving te hebben dat verder gaat dan voor de initiatiefnemers alleen en er is geen economisch voordeel, in ieder geval niet voor de initiatiefnemers, mee beoogd.⁴

² Zonder volledig te zijn: Rekenkamer Wassenaar e.a, Rekenkamer Medemblik/Opmeer, Rekenkamer Roerdalen, Eerste hulp bij overheidsparticipatie.

³ Overgenomen uit een rapport van de rekenkamer Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg, zie: https://www.nvrr.nl/wp-content/uploads/2020/02/rekenkamerrapport_82637.pdf

⁴ Economisch voordeel is een ingewikkeld concept bij burgerinitiatief, zo is Klosterhoof in Arcen een burgerinitiatief waar de uiteindelijke exploitant van de zorgwoningen wel een verdienmodel aan heeft. De initiatiefnemers hebben echter geen economisch voordeel.

3. AANPAK VAN HET ONDERZOEK

Onderzoeksmethode

De Rekenkamer Venlo heeft voor de uitvoering van dit onderzoek het bureau Wageningen Environmental Research, onderdeel van de Universiteit Wageningen, geselecteerd. Na een startbijeenkomst met de ambtelijke organisatie is allereerst een inventarisatie gemaakt van initiatieven in de gemeente Venlo op het gebied van groen en natuur, wonen en zorg.

Ongevraagde burgerinitiatieven zoeken is ingewikkeld. De onderzoekers hebben twee wegen bewandeld om voorbeelden te vinden. De combinatie van vragen in de ambtelijke organisatie en zoeken op internet leverde uiteindelijk 30 initiatieven op. De inventarisatie laat zien dat er veel initiatieven zijn in Venlo, vooral op het gebied van groen en zorg.

Dat is meer dan de rekenkamer vooraf had verwacht. Tegelijkertijd zou het bijzonder zijn wanneer er grote aantallen ongevraagde burgerinitiatieven zouden zijn gevonden, juist omdat het gaat om zaken waar de gemeente niet al zelf over heeft nagedacht of uitvoert. Het beeld is niet volledig en niet representatief, al is het maar omdat burgerinitiatieven die in een vroege fase zijn stopgezet niet in beeld zijn gekomen. Desondanks is de inventarisatie bruikbaar.

De onderzoekers en de rekenkamer hebben uit de 30 initiatieven 9 initiatieven, verdeeld over de drie terreinen, geselecteerd voor nader onderzoek. Vervolgens zijn deze initiatieven onderzocht. Per casus zijn twee personen geïnterviewd, een initiatiefnemer en een betrokken gemeenteambtenaar. Tenslotte zijn de voorlopige resultaten besproken in een workshop met betrokken ambtenaren en initiatiefnemers. Het concept-bevindingenrapport is daarna voor ambtelijk wederhoor voorgelegd. Na verwerking van de opmerkingen heeft de rekenkamer zelf een gesprek gevoerd met twee strategisch beleidsambtenaren, bedoeld om te reflecteren op de bevindingen.

Normenkader: waarop beoordeelt de rekenkamer de praktijk?

Bij rekenkameronderzoek is het gebruikelijk dat er sprake is van een meetlat om de bevindingen aan te toetsen, om vervolgens een oordeel te kunnen uitspreken. In de regel is een dergelijke meetlat af te leiden uit beleidsnotities en regelgeving die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. In dit onderzoek zit het wat anders. De rekenkamer was op zoek naar ongereguleerde initiatieven vanuit burgers richting gemeente. Ongereguleerd betekent ook dat er geen beleidskaders zijn waaraan de rekenkamer de opstelling van de gemeente kon toetsen. Het onderzoek heeft daardoor een (deels) wat meer beschrijvend en exploratief karakter. Wel zijn er natuurlijk algemene normen van goed bestuur zoals rechtsgelijkheid en zorgvuldige besluitvorming die we kunnen hanteren.

Er zijn in Venlo wel beleidsdocumenten die betrekking hebben op de meer gereguleerde vormen van burgerparticipatie en burgerinitiatieven. Het gaat om de volgende documenten:

- Beleidsregel subsidieverlening activiteiten in wijken (Bewoners Initiatief Gelden [BIG]) uit 2008⁵
- Inspraakverordening Venlo 2010
- Notitie 'Burgers aan zet' uit 2012
- Beleidskader maatschappelijk domein 'Fier op Venlo' uit 2021
- Samenlevingsagenda 2020

Al deze documenten zijn in 2022 nog geldend beleid. De rekenkamer merkt op dat de BIG-regeling middelen voor 2008 en 2009 beschikbaar stelt. De regeling is nooit ingetrokken. De inspraakverordening 2010 is sinds die tijd niet meer gewijzigd. Dat roept bij de rekenkamer de vraag op of er wellicht meer oude regelgeving bestaat die mogelijk aan actualisatie of intrekken toe is. De rekenkamer heeft dat niet verder onderzocht.

⁵ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR123729/1>

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

Hoe ziet de praktijk van burgerinitiatieven er in Venlo uit? Hieronder zetten we kort de belangrijkste bevindingen op een rijtje. Voor een uitgebreider overzicht zie het bijgevoegde bevindingenrapport van de Universiteit Wageningen.

Veel burgerinitiatieven

De inwoners van Venlo nemen geregeld zelf het initiatief om een bijdrage te leveren. De inventarisatie door de rekenkamer heeft veel initiatieven opgeleverd, met name op de terreinen groen en zorg.

Positieve ervaringen met de gemeente

In het algemeen hebben initiatiefnemers positieve ervaringen in de contacten met de gemeente. De initiatiefnemers die de rekenkamer heeft gesproken, weten meestal wel hoe ze in contact kunnen komen met de gemeente. Als er eenmaal contact is, voelen de meeste initiatiefnemers zich goed geholpen.

Contacten lijken een succesfactor

Veel van de initiatiefnemers die de rekenkamer heeft gesproken, hebben op één of andere manier al een ingang bij de gemeente, en slagen erin om op die manier toegang te krijgen tot de gemeente. Wat de rekenkamer niet weet is of er ook initiatieven zijn die bij gebrek aan contacten geen succes hebben. In het onderzoek zijn we daarop niet gestuit, maar uit onderzoek elders weten we dat het hebben van een netwerk een belangrijke succesfactor is.

Gemeentelijke besluitvorming veelal ad-hoc

Het onderzoek laat zien dat de manier waarop de gemeente omgaat met de burgerinitiatieven, ad-hoc verloopt. Er is geen toegang of ingang in de gemeentelijke organisatie georganiseerd, zoals in andere steden wél het geval is. Welke ondersteuning wel en niet wordt geboden is niet vastgelegd, en er zijn in dat opzicht ook verschillen geconstateerd tussen de onderzochte initiatieven.

Continuïteit is aandachtspunt

Het verkrijgen van ondersteuning in de beginfase van initiatieven gaat vaak goed, weten we uit de literatuur. Dat is ook terug te zien in Venlo. Maar als het project na enkele jaren in een volgende fase belandt, wordt dat minder makkelijk, zeker als het gaat om een structurele bijdrage aan bijvoorbeeld de exploitatie. Ook het vinden van vrijwilligers is in de literatuur een terugkerend aandachtspunt waarbij o.a. animo en toerusting van initiatiefnemers van belang zijn.⁶

Effecten nog niet goed zichtbaar

Tot slot stelt de rekenkamer vast dat het voor de meeste onderzochte burgerinitiatieven te vroeg is om de maatschappelijke effecten ervan vast te stellen. Dat is de consequentie van de keuze die we hebben gemaakt om enkel te kijken naar relatief recente initiatieven. Dat maakte de kans groter om direct betrokkenen, zowel bij de initiatiefnemers als bij de gemeente te kunnen spreken, maar we weten dus niet wat de projecten op termijn opleveren.

⁶ Zie Denters et al., 2013;

https://www.eveliontonkens.nl/wp-content/uploads/2015/10/Publicatie_Burgers_maken_hun_buurt-1.pdf

5. AANDACHTSPUNTEN VOOR COLLEGE EN RAAD

Op basis van de bevindingen en de reflectie in de workshop en in het gevoerde gesprek in de ambtelijke organisatie komt de rekenkamer tot een viertal constatering over het ondersteunen van ongevraagde bewonersinitiatieven. Die thema's zijn als volgt:

- Verwachtingenmanagement en houvast
- Type initiatief maakt verschil
- Transparantie en rechtsgelijkheid
- Continuïteit en fasering van initiatieven

Verwachtingenmanagement en houvast

Het onderzoek laat zien dat voor alle betrokkenen onduidelijk is wat wel en niet mogelijk is qua ondersteuning van burgerinitiatieven. Deels is dat inherent aan het verschijnsel van een ongevraagd burgerinitiatief: omdat niemand weet welke verzoeken er komen, is het niet goed mogelijk om vooraf voor alles wat er binnenkomt gedetailleerd beleid en richtlijnen op te stellen. Dat geldt des te meer wanneer er sprake is van burgerinitiatieven die raakvlakken hebben met meerdere onderdelen van de gemeentelijke organisatie, of die strijdig zijn met bestaand gemeentelijk beleid. Die onduidelijkheid is lastig voor de initiatiefnemers en ook voor de betrokken ambtenaren.

De rekenkamer constateert dat het gemeentebestuur in algemene zin wel degelijk enkele criteria voor ondersteuning kan formuleren, die voor initiatiefnemers én de ambtelijke organisatie enig houvast bieden. Centraal thema is daarbij de vraag of het initiatief een maatschappelijk belang dient, en hoe de gemeente wil omgaan met initiatieven die op het grensvlak tussen privaat en maatschappelijk belang liggen. De voorbeelden in het onderzoek op het terrein van wonen laten zien dat hier spanningen kunnen ontstaan. Het gemeentebestuur kan ook kiezen of rekening wordt gehouden met de vraag of de initiatieven aansluiten bij de prioriteiten van het gemeentebestuur. Dat klinkt logisch, maar er is ook iets voor te zeggen om dat juist niet als criterium te hanteren, vanuit de gedachte dat juist bij ongevraagde burgerinitiatieven zichtbaar wordt waar burgers soms iets anders willen dan het gemeentebestuur. Bij het formuleren van criteria kan ook horen dat je als gemeentebestuur aangeeft welke mogelijke vormen van ondersteuning er zijn.

Type initiatief maakt verschil

In de tweede plaats is het karakter van initiatieven verschillend. Sommige initiatieven vergen een eenmalige inspanning van de gemeente en zijn daarna in principe zelfvoorzienend. Dit is terug te zien bij initiatieven op het domein van wonen en groen. Andere initiatieven vragen meer permanente aandacht van de gemeente, bijvoorbeeld omdat de initiatiefnemers onvoldoende geld hebben om het initiatief permanent voort te zetten. Dat is iets dat in bredere zin speelt bij burgerinitiatieven in het sociaal domein. Voor het gemeentebestuur is dan van belang of het burgerinitiatief aanvullend is op het aanbod dat de gemeente al (bij anderen) heeft ingekocht. Dat kan soms knelpunten opleveren omdat andere partijen het burgerinitiatief als een vorm van concurrentie kunnen ervaren en zich afvragen hoe aanvullend het ten opzichte van hun aanbod is.⁷ Het is verstandig om hier op hoofdlijnen een visie op te formuleren.

Transparantie en rechtsgelijkheid

De basis van de rechtsstaat is dat iedereen op dezelfde wijze toegang moet hebben tot het openbaar bestuur. Uit het onderzoek komt naar voren dat de daadwerkelijke ondersteuning van een initiatief door de gemeente mogelijk afhangt van de vraag of iemand de weg weet te vinden naar het gemeentebestuur of in de gemeentelijke organisatie. Gebleken is dat er in de gemeente geen transparante, gestandaardiseerde eenduidige wijze is om voorstellen bij de ambtelijke organisatie of het bestuur onder de aandacht te brengen. De gemeente heeft ook geen proces vastgesteld om met ongevraagde initiatieven om te gaan. Dat leidt er mogelijk toe dat mensen zonder een netwerk binnen de gemeentelijke organisatie meer moeite hebben om voorstellen onder de aandacht te brengen, en wellicht zelfs – dat kan de rekenkamer niet objectief vaststellen – dat er om die reden burgerinitiatieven vroegtijdig worden stopgezet.

⁷ <https://www.lisabewoners.nl/kennis/inspiratiewijzer-lokaal-samenspel/>, zie p. 5 over de zorgorganisatie.

Toegang tot de gemeentelijke organisatie is een belangrijke succesvoorwaarde die ook elders in het lokaal bestuur aandacht heeft gekregen. Er zijn gemeenten die een vorm van loket voor burgerinitiatieven kennen, om zo de toegang te vergemakkelijken. Hierin zijn allerlei varianten mogelijk: van een eenvoudige informatiepagina op de gemeentelijke website tot speciale functionarissen die als aanspreekpunt of zelfs ambassadeur in de ambtelijke organisatie optreden. Het is opvallend dat Venlo dit niet heeft geregeld.

Na het verkrijgen van toegang zijn er nog meer stappen te zetten voor initiatiefnemers. Het zou goed zijn om een beknopte beschrijving op te stellen van het (besluitvormings)proces dat een burgerinitiatief moet doorlopen, als de initiatiefnemers bij de gemeente aankloppen. Hier hoort ook nadrukkelijk bij dat de gemeente inventariseert welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn, en indien mogelijk ook vastlegt wie waarvoor in aanmerking kan komen. De rekenkamer adviseert om bij het opstellen hiervan (enkele) Venlose initiatiefnemers te betrekken, om gebruik te maken van hun ervaringskennis. Onderdeel van de beschrijving is ook de gewenste rol van individuele collegeleden, raadsleden en ambtenaren. Wethouders en raadsleden zijn het bestuurlijk gezicht van de gemeente, en raadsleden komen in hun volksvertegenwoordigende rol met burgers en bedrijven in aanraking. Zij vangen signalen op en kunnen waar nodig burgers de weg wijzen in de ambtelijke organisatie om een vraagstuk voor te leggen. Als daar een toegangspunt of loket voor is, schept dat voor iedereen duidelijkheid. Daar houdt dan ook de rol van wethouders en raadsleden in principe op, totdat na de ambtelijke voorbereiding een politiek besluit wordt gevraagd.

Continuïteit en fasering van initiatieven

Voor de Venlose samenleving is van belang dat maatschappelijk nuttige initiatieven op een stabiele en duurzame manier worden ingericht, en niet te gauw en niet te vaak weer ter ziele gaan. Dat is zonde van de inspanningen van burgers en gemeente, en vaak een verlies van maatschappelijk nuttige activiteiten in de stad. Dat speelt op meerdere manieren, zo blijkt uit het onderzoek. De gemeente geeft bijvoorbeeld soms advies over rechtsbescherming door te suggereren rechtspersonen op te richten voor het initiatief. In die zin raakt het thema continuïteit ook het eerdergenoemde verwachtingenmanagement. Daarnaast is ook de interne borging van het initiatief een punt van aandacht: hoe zit het wanneer de oorspronkelijke initiatiefnemers stoppen⁸ en wat betekent dat vervolgens voor alle betrokken partijen? Het is verstandig om bij het vastleggen van de criteria die de gemeente voor ondersteuning hanteert en de mogelijke ondersteuningsvormen die de gemeente heeft, nadrukkelijk ook na te denken over het versterken van de continuïteit van initiatieven, en over de verschillende vormen van ondersteuning die in de verschillende fasen nodig kan zijn.

⁸ <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2019-01/Niet-meer-zomaar-te-stoppen-duurzaamheid-burgerinitiatieven.pdf>
pp 38-42

6. SAMENGEVAT

De belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek zijn als volgt:

- De inwoners van Venlo nemen geregeld zelf initiatieven, met name op groen en zorg
- Initiatiefnemers hebben veelal positieve ervaringen met de gemeente, en voelen zich goed geholpen
- Het hebben van contacten bij de gemeente lijkt een succesfactor voor de initiatieven
- Toegang voor initiatiefnemers is niet geregeld en de gemeentelijke besluitvorming is veelal ad-hoc
- Continuïteit van initiatieven op de lagere termijn is een aandachtspunt
- Over de effecten kunnen we nog niet veel zeggen.

De rekenkamer doet op basis van het onderzoek de volgende **aanbevelingen**:

Aanbeveling 1

Overweeg om een eenduidig toegangspunt te organiseren waar burgers met ongevraagde burgerinitiatieven terecht kunnen en gebruik daarbij ervaringen van andere gemeenten.

Aanbeveling 2

Zorg voor een set basiscriteria waarmee de ambtelijke organisatie de haalbaarheid en beleidsmatige wenselijkheid van burgerinitiatieven snel kan toetsen en het bestuur kan besluiten over de eventuele ondersteuning.

Aanbeveling 3

Wees duidelijk richting initiatiefnemers over het onderscheid tussen maatschappelijk of privaat belang van een initiatief en de consequenties daarvan voor de vraag of de gemeente een initiatief kan ondersteunen.

Aanbeveling 4

Wijs burgers in voorkomende gevallen op vraagstukken van continuïteit en passende organisatievormen rondom een initiatief.

7. BESTUURLIJK WEDERHOOR

GEMEENTEBESTUUR

Rekenkamercommissie Venlo

uw kenmerk ---
uw e-mail d.d. 29 augustus 2022

ons kenmerk 1860700
behandelaar RML Sweelssen-van Buggenum
doorkiesnummer +31 77 3596914
e-mail r.sweelssen@venlo.nl
collegebesluit d.d. 13 september 2022
bijlage(n) ---
datum 13 september 2022

onderwerp Bestuurlijk wederhoor inzake het onderzoek Burgerinitiatieven

Geachte commissie,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van uw bestuurlijk rapport Burgerinitiatieven. Wij reageren hierbij graag op uw bevindingen.

Algemeen

Het doet ons deugd om te lezen dat veel inwoners in onze gemeente actief zijn en geregeld zelf initiatieven ontplooiën. Het is prettig om te horen dat zij daarbij in het algemeen positieve ervaringen hebben in de contacten met onze medewerkers en zich door hen goed geholpen voelen.

Reactie op bestuurlijk rapport

Herkenbaar is dat het karakter van de diverse initiatieven nogal verschilt en dat de initiatieven soms een eenmalige inspanning vragen en soms een meer permanente ondersteuning nodig hebben. Voor ons is het dan inderdaad van belang dat het burgerinitiatief aanvullend is en blijft op het aanbod dat al bestaat.

Vooralsnog is per initiatief getracht de initiatiefnemer zo goed als mogelijk bij te staan. Dit heeft over het algemeen goed uitgepakt. Omdat deze initiatieven los van het type ook zeer verschillende onderwerpen kunnen bestrijken, kunnen deze op meerdere plaatsen in onze organisatie ontvangen en opgepakt worden. Het creëren van een eenduidige ingang voor al deze initiatieven, zien wij ook als een meerwaarde. We willen dit dan ook zeker overwegen. Nu al kan via onze website informatie gevonden worden over een subsidie uit het SAM-fonds, waarmee wij inwoners met wijkinitiatieven ondersteunen. Daarnaast zijn we bezig met

postadres Postbus 3434
postcode 5902 RK Venlo
bezoekadres Hanzepplaats 1 Venlo
telefoon 14 077
telefax +31 77 3596766
internet www.venlo.nl
bank NL33BNGH0285008749

een vernieuwing van de website, waarbij informatie over burgerinitiatieven via een (interactieve) kaart in beeld wordt gebracht.

Maar enkel een eenduidige toegang regelen is niet voldoende. Want een aanvraag moet vervolgens ook op een eenduidige wijze opgepakt kunnen worden. Daarvoor willen we bekijken of we een proces kunnen inrichten, dat passend is voor de diverse initiatieven. En waaruit duidelijk wordt welke vormen van ondersteuning mogelijk zijn en wat een initiatiefnemer mag verwachten van de gemeente. Wij onderschrijven het door u gestelde over verwachtingenmanagement en willen ook duidelijk kunnen aangeven wat wij als gemeente wel en niet kunnen doen.

Wij herkennen de bevindingen zoals u die heeft opgehaald. Zoals uit ons coalitieakkoord blijkt, willen wij dat de bewoners de weg naar ons vinden en zich gehoord voelen. Wij willen luisteren naar de wensen van de inwoners. Daarbij gaan wij onderzoeken op welke vernieuwende wijze(n) we meer inwoners kunnen bereiken om hen te stimuleren aan de slag te gaan in hun eigen buurt. Ook willen we nog beter begrijpen wat daar vanuit de gemeente voor nodig is.

In het beleidskader Fier op Venlo is dit ook een van de uitgangspunten; actieve inwoners met initiatieven beter faciliteren. Ook bij de buurtbudgetten is dit een belangrijk uitgangspunt geweest. Uiteraard gaan we dit nog verder doorontwikkelen waarbij buurtbewoners aan zet zijn. Voorop staat het initiatief van de inwoners en wederkerigheid. Onze inwoners doen en de gemeente faciliteert en is betrouwbaar. Daarbij merken we op dat er voor ons geen blauwdruk bestaat over hoe burgerbetrokkenheid er uit moet zien.

Tot slot Wij waarderen de inspanningen van de rekenkamercommissie en zien uw analyse als een waardevolle aanvulling op onze inspanningen in de afgelopen en komende periode, waarin uw aanbevelingen zeker zullen worden meegenomen. Dit alles zou moeten leiden tot het inrichten van een helder proces voor het indienen en behandelen van ongevraagde burgerinitiatieven met aandacht voor de continuïteit.

Wij danken u voor de mogelijkheid onze bestuurlijke reactie aan u kenbaar te maken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

8. NAWOORD

De rekenkamer wil het college bedanken voor de snelle en inhoudelijke reactie op het bestuurlijk rapport over burgerinitiatieven. De rekenkamer stelt met tevredenheid vast dat het college meerwaarde ziet in de aanbevelingen, en over een meer eenduidige wijze van behandelen van burgerinitiatieven wil gaan nadenken.

De rekenkamer wil bij de raad wel aandacht vragen voor enkele zaken die in de bestuurlijke reactie onbenoemd blijven, zoals de rol van college en raad bij verzoeken om hulp van burgerinitiatieven en het vraagstuk van de continuïteit van initiatieven. Ook zou het goed zijn om een termijn af te spreken voor vaststelling van een (behandel)proces voor burgerinitiatieven.

De rekenkamer heeft er vertrouwen in dat de gemeente, gelet op de ambities in het coalitieakkoord en de positieve reactie van het college op ons rapport, de komende jaren aandacht zal hebben voor het goed faciliteren van nieuwe burgerinitiatieven.

